

О. М. Пономарьова

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 8.020210 „ДИЗАЙН”**

**Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
„Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка”**

О. М. Пономарьова

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 8.020210 „ДИЗАЙН”**

**Луганськ
ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”
2010**

УДК 7.05(076.6)

ББК 30.18р3

П56

Рецензенти:

Мізіна Л. Б. – доктор філософських наук, доцент Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля.

Зюзіна Т. О. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри ОМ ДПМ Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.

Мала Т. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дизайну Луганського національного університету імені Тараса Шевченка.

Пономарьова О. М.

П56 Методичні вказівки до виконання магістерських робіт зі спец. 8.020210 „Дизайн” / О. М. Пономарьова ; Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2010. – 65 с.

Методичні вказівки містять загальні вимоги до оформлення магістерських робіт зі спеціальності 8.020210 „Дизайн”, а також вимоги до написання науково-теоретичної частини дослідження й виконання художньо-проектної частини магістерської роботи; графік роботи та звітів магістрантів кафедри дизайну, порядок подання та захисту магістерської роботи, зразки супроводжувальних документів та перелік рекомендованої літератури.

Указівки призначено для магістрантів-дизайнерів денної та заочної форми навчання, а також можуть бути використані викладачами, студентами й слухачами Інституту післядипломної освіти та дистанційного навчання, які навчаються за освітнім напрямком „Дизайн”.

УДК 7.05(076.6)

ББК 30.18р3

*Рекомендовано навчально-методичною радою
Луганського національного університету
імені Тараса Шевченка
(протокол № 10 від 16 червня 2010 року)*

© Пономарьова О. М., 2010

© ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2010

ЗМІСТ

Передмова	4
Розділ 1. ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ, ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	6
1.1. Загальні вимоги до підготовки, оформлення та захисту магістерської роботи.....	6
1.2. Графік роботи та звітів магістрантів кафедри дизайну.....	9
1.3. Науково-дослідна практика слухачів магістратури за спеціальністю „Графічний дизайн”.....	11
Розділ 2. ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНОЇ ЧАСТИНИ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ ...	13
2.1. Структура та зміст науково-теоретичної частини роботи...	13
2.1.1. Вступ	15
2.1.2. Основна частина	21
2.1.3. Загальні висновки	23
2.1.4. Список використаних джерел	23
2.1.5. Вимоги до оформлення списку використаних джерел....	25
2.1.6. Додатки	26
2.2. Правила оформлення науково-теоретичної частини магістерської роботи	27
2.2.1. Оформлення магістерської роботи	27
2.2.2. Нумерація.....	28
2.2.3. Ілюстрації	28
2.2.4. Таблиці й формули	29
Розділ 3. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	31
Розділ 4. ПОРЯДОК ПОДАННЯ Й ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ	33
4.1. Порядок подання магістерських робіт до захисту	33
4.2. Порядок захисту магістерських робіт	34
4.3. Оцінювання магістерської роботи	36
Рекомендована література	40
Додатки	42

ПЕРЕДМОВА

Сучасна система вищої освіти, як зазначено в Державній національній програмі „Освіта”, спрямована на забезпечення фундаментальної наукової, загальнокультурної, практичної підготовки фахівців, які мають визначати темпи й рівень науково-технічного, економічного та соціально-культурного прогресу нашого суспільства, на формування інтелектуального потенціалу України та всебічний розвиток особистості як найвищої цінності суспільства. Вища освіта має стати могутнім чинником розвитку духовної культури України.

У вирішенні означених завдань особливого значення в наш час набуває мистецька освіта. Професійна підготовка майбутніх дизайнерів за освітнім напрямом „Дизайн” стає дедалі більш актуальною й значущою в умовах сучасного розвитку науки, економіки, культури й мистецтва. Особливої уваги потребує процес підготовки магістрів дизайну, здатних до креативних, інноваційних пошуків і естетичних перетворень у сфері промисловості, виробництва, реклами, поліграфії, мас-медіа, інформаційних технологій, культури й мистецтва.

Магістр – це освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти особистості, яка на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра здобула повну вищу освіту, спеціальні вміння та знання, достатні для виконання професійних завдань та обов’язків (робіт) інноваційного характеру певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певному виді діяльності (із „Закону України про вищу освіту”).

Зміст вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем „Магістр дизайну” зумовлено цілями та потребами суспільства: це система знань, умінь і навичок, професійних, світоглядних і громадянських якостей, що має бути сформована в процесі навчання з урахуванням перспектив розвитку суспільства, науки, техніки, технологій, культури та мистецтва.

Дизайн сьогодні набув важливого значення в суспільстві й стає найрозвинутішою галуззю проектної художньо-творчої діяльності, яка перш за все пов’язана з естетизацією життя за законами краси, міри й досконалості, спрямована на розробку елементів візуальної інформації та предметно-просторового

середовища людини. Дизайнерська праця базується на наукових засадах, методах і принципах проектування об'єкта, поєднує наукові принципи з художніми в процесі створення проектного образу.

Зміст навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем „Магістр дизайну” передбачає повне засвоєння змісту й обсягу навчальної інформації, що забезпечує магістрові можливість здобуття вищої освіти й певної кваліфікації.

РОЗДІЛ 1

ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ, ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

1.1. Загальні вимоги до підготовки, оформлення та захисту магістерської роботи

Магістерське дослідження (кваліфікація „Дизайнер, викладач”) є кваліфікаційною роботою й готується з метою публічного захисту та отримання академічного ступеня магістра.

Магістерська робота є самостійним науковим дослідженням і кваліфікується як навчально-дослідницька праця, тематика та науковий рівень якої мають відповідати освітньо-професійній програмі навчання. Самостійність, унікальність роботи, її новизна й практична значущість є основними якісними характеристиками навчально-дослідної роботи магістранта.

Основне завдання автора магістерської роботи – продемонструвати рівень особистої наукової кваліфікації, уміння й здатності самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні науково-теоретичні й професійно-практичні (художньо-проектні) завдання.

Магістерська робота характеризується ступенем сформованості інтелектуальних і творчих якостей особистості, достатніх для здобуття кваліфікації, яка відповідає освітньо-кваліфікаційному рівню магістра.

Магістерська робота зорієнтована на:

- розширення теоретичних знань магістрантів з фахової підготовки за спеціальністю „Графічний дизайн”;
- систематизацію та самостійний аналіз сучасних підходів до розв’язання науково-теоретичних та художньо-проектних питань у сфері дизайнерської діяльності, пов’язаних із сучасною інтерпретацією певних наукових проблем, що стають об’єктом магістерського дослідження;
- поглиблення знань магістрантів-дизайнерів із суміжних наук, насамперед з філософії, естетики, психології, соціології, педагогіки, мистецтвознавства, публік-релейшнз тощо;

- подальше вдосконалення вмінь та навичок самостійної роботи з науковою літературою, спрямоване на виявлення тенденцій і закономірностей досліджуваних процесів;
- формування навичок і вмінь самостійно визначати категоріально-понятійний апарат та етапи науково-теоретичного дослідження, обґрунтувати систему заходів, необхідних для розв'язання теоретичних та прикладних завдань дослідження;
- розвиток знань і вмінь самостійно формулювати найбільш вагомі узагальнення та висновки з основних результатів дослідження;
- розробку науково-методичних, практичних рекомендацій для дизайнерів щодо виконання проектних завдань за обраною темою дослідження;
- застосовування надбаних знань, умінь, практичних навичок з проектно-художньої діяльності в науково-дослідницькій, науково-педагогічній, творчій діяльності;
- розробляти науково-методичні, практичні рекомендації щодо вдосконалення навчально-виховної роботи в навчальних закладах різного рівня акредитації.

Магістерські роботи виконуються всіма магістрантами. При оцінці випускної кваліфікаційної роботи виходять з того, що магістр-дизайнер повинен уміти:

- формулювати актуальність, об'єкт, предмет, мету й завдання дослідження; складати перспективний план дослідження;
- використовувати сучасні методи наукового дослідження, модифікувати їх, виходячи із завдань конкретного дослідження;
- вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- ефективно працювати з науковою, науково-технічною, мистецтвознавчою літературою;
- обробляти отримані теоретичні дані, аналізувати, порівнювати й синтезувати їх за напрямком магістерського дослідження;
- аналізувати, обробляти наочні матеріали, отримані в результаті підготовчої роботи з аналогами в ході передпроектного дослідження за обраною темою;

- оформляти результати дослідження відповідно до сучасних вимог щодо рекомендацій з написання магістерської роботи;
- звітувати про результати дослідження у вигляді доповідей, повідомлень на конференціях, звітів на засіданнях кафедри, рефератів, статей, презентацій, переглядів тощо;
- виконувати на достатньому рівні професійну діяльність за фахом „Графічний дизайн”;
- показати вміння професійного володіння комп’ютерними технологіями;
- представити в необхідному обсязі об’єкти графічного дизайну, спроектовані стосовно досліджуваної теми, роздруковані з урахуванням новітніх комп’ютерних та поліграфічних технологій.

Магістерська робота повинна мати науково-пошуковий характер і практичне спрямування. У роботі мають бути продемонстровані вміння студента методологічно грамотно проводити наукове дослідження, самостійно аналізувати, систематизувати, узагальнювати його основні наукові та практичні результати.

Тема магістерської роботи визначається магістрантом за погодженням з науковим керівником відповідно до планової наукової тематики кафедри й затверджується на засіданні кафедри, засіданні Вченої ради інституту, Вченої ради університету.

Магістерська робота готується протягом двох навчальних семестрів і до захисту **подається в трьох видах** виконаного завдання (роздруковані матеріали й електронні носії).

Отже, до захисту подається:

- 1) переплетений текстовий примірник з електронним носієм (обов’язково додається диск з текстом дослідження) – **це науково-теоретична частина магістерського дослідження;**
- 2) виконане практичне завдання з графічного дизайну стосовно обраної теми, представлене на планшетах (обов’язково

додається диск з проектом) – це **практична, художньо-проектна частина магістерського дослідження;**

3) виконана, роздрукована частина або фрагмент роботи стосовно обраної теми (упакування, роздрукований примірник книги, журналу, серія плакатів тощо) – це **практична частина магістерського дослідження, зразок поліграфічної продукції.**

1.2. Графік роботи та звітів магістрантів кафедри дизайну

Магістрант повинен ознайомитись з графіком роботи та звітів магістрантів кафедри дизайну (див. додаток 1). Зауважимо, що навчання в магістратурі є дуже насиченим, і невиконання видів діяльності згідно з графіком роботи магістрантів кафедри дизайну призведе до невиконання повного обсягу навчальних завдань і не допуску до захисту.

Вересень – затвердження теми на засіданні кафедри. Збір матеріалу за обраною темою дослідження, вивчення наукових джерел та літератури, передпроектні дослідження. Ознайомлення з Вимогами до магістерського дослідження.

Жовтень – затвердження теми на засіданні Вченої ради інституту та Вченої ради університету. Визначення структури та складання плану магістерського дослідження. Визначення змісту, методів, шляхів та етапів дослідження. Збір та обробка матеріалів. Вивчення історико-теоретичних питань за обраною темою дослідження. Орієнтовний перелік тем магістерських робіт подано в додатках (див. додаток 13).

Листопад – затвердження категоріально-понятійного апарату. Збір та обробка матеріалів. Робота над практичною й теоретичною частиною.

Грудень – проходження науково-дослідної практики. Виконання програми й основних завдань з науково-дослідної практики слухачів магістратури за спеціальністю „Графічний дизайн”.

Січень – продовження роботи над практичною й теоретичною частиною. Прогнозується написання тексту 2 РОЗДІЛУ – визначення концепції проектно-художньої частини дослідження та способів її практичного застосування,

викладення методики проектування об'єктів графічного дизайну за обраною темою дослідження.

Лютий – робота над практичною й теоретичною частиною. Прогнозується редагування тексту 1 і 2 РОЗДІЛІВ, виконання практичної роботи з проектування об'єктів графічного дизайну за обраною темою дослідження. Передбачається звіт – перегляд виконаної роботи.

Березень – підготовка до педагогічної практики: пропонується написання тексту 3 РОЗДІЛУ: підготовка плану-конспекту уроку (лекція-візуалізація за темою дослідження) та складання методичних указівок за темою дослідження. Також, у зв'язку з проведенням щорічної конференції обов'язковим є написання магістрантом статті до наукового збірника.

Квітень – проходження педагогічної практики: відвідування занять викладачів кафедри, ознайомлення з навчальною документацією кафедри, підготовка й проведення лекційного заняття (2 години). Звіт з педагогічної практики передбачає: подання заповнених бланків документів про відвідування та проведення заняття; подання плану-конспекту уроку в повному обсязі (лекція-візуалізація за темою дослідження); подання методичних указівок за темою дослідження; подання науково-теоретичної частини дослідження (текст у повному обсязі, ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ); подання практичної частини дослідження – виконане проектне завдання (графічна частина).

Також у квітні, у рамках проведення Днів науки, прогнозується проведення кафедрою дизайну щорічної Науково-теоретичної конференції для студентів і магістрантів, тому обов'язковим є виступ магістрантів на конференції з доповіддю й підготовка статті до збірника наукових праць.

Травень – передзахист магістерських робіт: подання завершеної магістерської роботи на передзахист за 1 місяць до захисту. Пропонується подати текстовий примірник у переплетеному вигляді. Практична частина повинна бути подана в роздрукованому вигляді на планшетах та представлена роботою в матеріалі.

Червень – консультація й захист магістерського дослідження.

Передбачено регулярне звітування про стан підготовки дослідницької роботи та опрацювання здобутих матеріалів на засіданнях кафедри протягом навчального року, до передзахисту.

1.3. Науково-дослідна практика слухачів магістратури за спеціальністю „Графічний дизайн”

Науково-дослідна практика проводиться наприкінці I семестру навчання в магістратурі протягом двох тижнів. Мета науково-дослідної практики магістранта – підготовка до виконання магістерського дослідження. Науково-дослідна практика є підсумком діяльності магістранта впродовж I семестру занять у магістратурі.

Відповідальним за науково-дослідну практику магістранта є науковий керівник.

Програма з науково-дослідної практики слухачів магістратури за спеціальністю „Графічний дизайн”

1. Ознайомлення з програмою практики, участь у настановчій конференції. Оформлення щоденника практики.
2. Підготовка зошита для завдань і звіт про їх виконання для спілкування з науковим керівником.
3. Проведення підсумкового аналізу своєї дослідницької діяльності згідно з Вимогами до магістерського дослідження та графіком роботи магістрантів кафедри дизайну.
4. Вивчення й аналіз науково-літературних джерел.
5. Складання списку необхідних науково-літературних, науково-технічних, науково-методичних джерел (складання СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ).
6. Визначення подальших шляхів, методів та способів дослідження.
7. Уточнення структури й загального плану магістерського дослідження.
8. Уточнення категоріально-понятійного апарату дослідження.

9. Складання тексту ВСТУПУ магістерського дослідження.

10. Завершення роботи над текстом 1 РОЗДІЛУ.

11. Звіт науковому керівнику та завідувачу кафедри про виконання завдань науково-дослідної практики.

12. Заповнення Щоденника науково-дослідної практики магістранта (див. додаток 2).

13. Магістранту й науковому керівнику виступити із звітом на засіданні кафедри про виконання завдання.

Перелік основних завдань з науково-дослідної практики слухачів магістратури за спеціальністю „Графічний дизайн”

Передбачається відвідування наукових бібліотек, робота з науково-літературними джерелами й написання текстової частини дослідження:

- конспектування науково-літературних джерел;
- чітке визначення структури і ЗМІСТУ роботи;
- завершення роботи над текстом ВСТУПУ;
- складання СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ;
- завершення роботи над текстом 1 РОЗДІЛУ;
- виконання проектно-художніх завдань за темою дослідження;

• пропонується заповнити Щоденник (див. додаток 2) науково-дослідної практики магістранта кафедри дизайну й подати науковому керівнику (зберігається на кафедрі).

Науковий керівник звітує на засіданні кафедри про стан виконання магістерського дослідження та науково-дослідної практики слухачів магістратури, про що зазначається у відповідному протоколі засідання кафедри.

РОЗДІЛ 2

ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНОЇ ЧАСТИНИ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

2. 1. Структура та зміст науково-теоретичної частини роботи

У магістерській роботі мають бути проаналізовані сучасні методи й підходи до вирішення певної наукової й професійної проблеми з урахуванням новітніх науково-технічних, науково-педагогічних, науково-літературних та мистецтвознавчих джерел, особливостей сучасного стану розвитку рекламно-графічних, інноваційних технологій, а також визначається авторська позиція щодо напрямів реалізації всіх аспектів цього дослідження.

Автор магістерської роботи повинен уміти **викласти свій погляд** на шляхи вирішення обраної проблеми. При цьому він має показати вміння оперувати науковою термінологією, осмислювати ті наукові визначення, які найбільш точно характеризують проблему дослідження.

Науково-теоретична частина Магістерської роботи (текст) виконується **українською мовою** й подається на захист у переплетеному вигляді (разом з електронним носієм).

Оскільки специфікою виконання магістерської роботи спеціалізації „Графічний дизайн” є обов’язкове виконання проєктного завдання з виконанням роботи в матеріалі, то **обсяг роботи складає 70 – 80 сторінок набраного на комп’ютері тексту без урахування списку використаних джерел та додатків.**

Необхідно звернути увагу на коректність висловлення думок у тексті. Уважаються некоректними висловлювання магістранта від першої особи: замість «*Я дослідив...*» треба коректно писати «**Ми дослідили...**» тощо.

Також необхідно звернути увагу на правопис: при друкуванні тексту слід чітко диференціювати **дефіс та тире**.

Дефіс – це **коротка риска (-)**, що вживається як знак переносу частин слова з одного рядка на інший або як з'єднувальна риска між словами, наприклад: „художньо-проектна діяльність”.

Тире – **довша риска (–)** ставиться перед „це” та перед узагальнювальним словом, що стоїть після однорідних членів речення, тощо, наприклад: „*методи проектування – це ...*”, „*М. М. Волков – художник, дослідник, педагог*”.

Науково-теоретична частина магістерської роботи (текст) має бути чітко структурованою з виділенням окремих її частин, абзаців, з нумерацією сторінок, правильним оформленням посилань, виносок, цитат, списку використаних джерел (не менше 60 джерел, переважно останніх років).

Пропонується така **Структура** науково-теоретичної частини магістерської роботи:

- Титульна сторінка
- ЗМІСТ
- ВСТУП
- **ОСНОВНА ЧАСТИНА**, яка складається з **2 (3)**

розділів. Традиційно перший розділ – результати теоретичного пошуку, другий – результати дослідної, практичної роботи, третій – навчально-методичні та практичні рекомендації чи вказівки для дизайнерів та студентів спеціалізації „Графічний дизайн”.

- **ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ**
- **СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**
- **ДОДАТКИ**.

Науково-теоретична частина магістерської роботи (текст) починається з **титульного аркуша**, на якому вказуються:

- повне найменування вищого навчального закладу та кафедри, де виконується наукове дослідження;
- назва роботи;
- прізвище, ім'я та по батькові магістранта;
- номер та назва спеціальності магістерської підготовки;

- учене звання й науковий ступінь наукового керівника;
- місто та рік виконання роботи (зразок подається).

Зразок титульного аркуша подано в додатках (див. додаток 3).

На перший сторінці магістерської роботи подається ЗМІСТ роботи: (див. додатки 4 – 6).

2.1.1. Вступ.

ВСТУП є найважливішою частиною магістерської роботи, де автор чітко висловлює категоріально-понятійний апарат дослідження, доводить **актуальність** обраної теми. У ВСТУПІ до теоретичної частини магістерської роботи обґрунтовується вибір теми роботи та здійснюється первинне формулювання проблеми, яка буде вирішуватися, дається опис питання чи проблеми, показується, коли й унаслідок чого вони виникли. Визначаються **об'єкт, предмет, мета, гіпотеза** дослідження **та** формулюється **завдання роботи**. У ВСТУПІ необхідно чітко дотримуватись послідовності у викладі науково-теоретичного матеріалу.

Отже, пропонується **план** послідовного викладення теоретичного матеріалу вступної частини дослідження.

1. У ВСТУПІ доводиться **актуальність** проблеми, її наукове, соціально-історичне, практичне значення (прогнозується ситуація, якщо цю проблему не вирішувати). Треба зазначити, які виникають суперечки, протиріччя в певному явищі, що розглядається в дослідженні; аналізуються явища, які впливають певним чином на досліджуваний процес, завдяки чому виникає необхідність розгляду цієї проблеми.

2. Відображається **стан і ступінь розробки проблеми** в технічній, мистецтвознавчій, науково-педагогічній літературі. Необхідно вказати, хто, коли та в яких напрямках досліджував питання чи проблему; назвати основні джерела інформації, основні теоретичні й методологічні підстави роботи; указати, що вирішено, а що ще не вирішено й потребує вирішення.

3. Найголовніше у ВСТУПІ – визначити **об'єкт, предмет, мету та гіпотезу** дослідження.

Отже, визначається **об'єкт** та **предмет** дослідження.

Об'єкт – це процес, явище, які існують незалежно від суб'єкта пізнання та на які саме звернена увага магістранта-дослідника.

Предмет – це властивість, якість, певний аспект об'єкта, які підлягають глибокому спеціальному вивченню в магістерській роботі та відносно яких магістрант-дослідник має отримати нові знання, захистити результати дослідження.

4. Один з центральних моментів ВСТУПУ – визначення **мети** магістерської роботи, мети дослідження (мета дослідження – це те, що в найбільш загальному вигляді повинно бути досягнуто в процесі роботи).

Мета дослідження повинна бути реалістичною й конкретною, досяжною, досить значущою, орієнтованою на результат.

Мета магістерської роботи полягає в теоретичному обґрунтуванні та перевірці на практиці певних умов, технології певного процесу, методики певного процесу, принципів побудови процесу, що сприяють ефективному вирішенню поставленої в дослідженні мети.

Наприклад, *об'єктом* вашого дослідження є процес проектування книжкових видань.

Предметом дослідження можуть стати принципи проектування книжкових видань з образотворчого мистецтва для дітей молодшого шкільного віку.

Мета ж цього дослідження може полягати в теоретичному обґрунтуванні та практичній реалізації принципів проектування книжкових видань з образотворчого мистецтва для дітей молодшого шкільного віку.

5. Якщо робота має експериментальний характер, то формулюється **гіпотеза** дослідження: **гіпотеза** – це наукове **припущення**, яке висувається для пояснення й обов'язкового підтвердження певних фактів, явищ та процесів згідно з темою вашого дослідження. Пропонується висловити припущення про те, які позитивні наслідки й ефективні зміни прогножуються, якщо вирішити ці питання чи розв'язати проблему, яка виникла.

6. Виходячи з визначених об'єкта, предмета, мети та гіпотези (за необхідністю), далі обов'язково формулюється

кілька завдань роботи – конкретних локальних комплексів чи дієвих заходів, цілеспрямованих і взаємопов'язаних дій, які саме спрямовані на реалізацію **мети** дослідження.

Наприклад, виходячи з визначених об'єкта, предмета, мети та гіпотези, ми ставимо такі завдання дослідження:

- проаналізувати стан і досвід досліджень у цій галузі;
- проаналізувати стан і досвід розробки цієї проблеми в науковій літературі;
- проаналізувати практичний досвід проектно-художньої діяльності в цій галузі;
- вивчити структуру явища, предмета та вичленити певні підструктури, означити певні напрямки дослідження, напрямки вирішення проблеми чи питання тощо;
- проаналізувати шляхи й методи вирішення проблеми, провести дослідження ... шляхом ...;
- розробити дизайн-концепцію проектування, дизайн-програму...;
- розробити модель... (методуку, навчальні матеріали, підготувати пропозиції ,рекомендації тощо);
- показати практичне використання результатів дослідження.

7. Далі необхідно додати характеристику **методів досліджень**, які планується застосовувати в роботі (**теоретичні методи** – аналіз наукових праць, мистецтвознавчої, науково-технічної літератури, ретроспективний аналіз особистого досвіду тощо та **емпіричні методи** – спостереження, анкетування, тестування, методи комплексного, системного проектування тощо).

Визначаються **методологічні та теоретичні засади дослідження** – науково-філософські положення про розвиток особистості, про принципи, механізми функціонування певних явищ, процесів у суспільстві, у науково-технічній сфері, наукові, науково-технічні положення у сфері, згідно з якою вивчається досліджувана вами проблема, певне явище чи процес.

8. Обов'язково далі формулюється **наукова новизна** магістерського дослідження. Це ознака певного прогресу в науковій галузі стосовно обраної вами теми дослідження. Наукова новизна виявляється у відмінності одержаних вами

результатів від відомих раніше. Треба вказати певний ступінь новизни: які результати вперше одержано, що саме вперше вдосконалено, обґрунтовано, який науковий напрямок дістав подальшого розвитку, що саме набуло подальшого розвитку.

Оскільки мета наукового дослідження є головним системоутворювальним компонентом роботи, а дослідник обов'язково повинен показати результати своєї праці, що свідчили б про досягнення поставленої мети, то саме формулювання наукової новизни результатів і є „обличчям” дослідження, саме за ним судять про якість при ознайомленні з нею [9].

Наукова новизна як специфічна характеристика дослідження належить до його результатів, то **дати остаточну відповідь про новизну, заповнити відповідну рубрику можна лише після завершення наукової роботи.** Після завершення дослідження, при теоретичному й практичному осмисленні та оцінці здобутих результатів необхідно дати конкретну відповідь на питання про їхню новизну: що саме зроблено такого, чого не досягли інші, які результати одержано вперше.

Нерідко плутають наукову новизну результатів дослідження з науковим рівнем усього виконаного дослідження. Поняття „новизна” є формулюванням здобутого результату, якого раніше не існувало в науці.

Формулювання результатів дослідження та їх новизни істотно залежить від самого характеру дослідження. Новизну необхідно не тільки змістовно описати, але й змістовно обґрунтувати та викласти. Але не треба переоцінювати достоїнства вашої роботи.

На думку вчених, самі результати досліджень можуть виконувати різні функції: конкретизувати відоме, уточнювати, розширювати, доповнювати його або докорінно перетворювати.

Учені виділяють **три рівні новизни: конкретизація, доповнення й перетворення.** На рівні конкретизації уточнюються відомі дані, деталізуються основні положення щодо певних сторін досліджуваної проблеми чи питання, історії досліджуваного об'єкта, методології та методики тощо. У процесі доповнення розширюються відомі підходи, вносяться інші акценти, які поповнюють наші пізнання в тій чи іншій

галузі без зміни їхньої суті. На рівні перетворення здобутий результат характеризується принципово новими положеннями щодо знань, які існували раніше.

Наведемо приклади коректного й змістовного формулювання наукової новизни результатів досліджень: „Уперше конкретизовано ..., доведено ..., одержано ..., встановлено, визначено ... такі принципи, які полягають у тому, що ...”; „набуло подальшого розвитку ...”; „виявлені основні об’єктивні й суб’єктивні умови, які сприяють ... засвоєнню змісту дизайнерської освіти студентів ...”; „запропоновано й реалізовано концепцію ..., яка полягає в тому, що в сучасних умовах структуровано й систематизовано інформацію про ...”; „опрацьована система підготовки ... майбутніх дизайнерів до проектування, яка включає багаторівневі цілі й завдання, ...”; „визначено різні концептуальні підходи до проблеми проектування...”; „визначено ... аспект об’єкта, який складається з ..., що полягає в ...”; „розкриті особливості теоретико-методологічних засад ... педагогіки у сфері дизайну ..., до яких включається ...”.

Наведемо пропозиції щодо структури опису наукової новизни, її своєрідної „формули” [9].

Отже, текст „формули” наукової новизни **варто починати:**

1) **із вступного слова:** уперше доведено, одержано, встановлено, визначено, уперше конкретизовано, набуло подальшого розвиткутощо;

2) далі має бути вказаний **об’єкт наукової новизни**, який показує, що саме створено, доведено, запропоновано, встановлено;

3) після запису назви повинні йти **з’єднувальні слова**, які допомагають перейти до істотних ознак цього об’єкта;

4) **виклад істотних ознак** цього об’єкта: „який складається з...”, „який полягає в тому, що ...”, „який включає ...” тощо. Усі істотні ознаки об’єкта наукової новизни мають бути показані з повнотою, достатньою для того, щоб фахівець міг зрозуміти його суть.

Отже, після завершення дослідження, при підведенні підсумків вашої наукової діяльності та осмисленні здобутих результатів роботи необхідно ще раз переглянути відповідь на питання про їхню новизну: які результати одержано вперше й що саме зроблено такого, чого не досягли інші.

9. Далі у ВСТУПІ формулюється **практична значущість** проведеного магістерського дослідження (у роботах, що мають теоретичне значення, пропонуються відомості про наукове використання результатів дослідження або рекомендації щодо їх використання; у роботах, які мають прикладне значення, подаються відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації, як здобуті результати треба використати в практичній діяльності).

Відзначаючи практичну цінність здобутих результатів, необхідно подати інформацію про ступінь їх готовності до використання або вказати масштаби використання.

Треба вказати, які посібники, рекомендації чи методичні вказівки були надруковані, де були використані певні, напрацьовані матеріали та результати.

10. У вступі подається інформація про участь магістранта в науково-практичних конференціях різного рівня, про написання наукової статті та її публікацію, про обговорення результатів магістерської роботи на засіданнях кафедр навчальних закладів різного рівня акредитації, на засіданнях навчально-методичних комісій (циклових комісій тощо), на нарадах різного рівня і т. ін. Цей пункт має назву: **„Апробація результатів дослідження”**.

11. За умови публікації магістрантом результатів магістерської роботи в різних наукових виданнях (стаття в науковому журналі, стаття в збірнику наукових робіт, стаття в збірнику матеріалів науково-практичної конференції тощо) ця інформація подається в такому пункті плану, як **„Публікації”**: треба вказати назви статей, назви збірок, дату виходу кожної статті.

12. Необхідно наприкінці вступу подати інформацію про структуру магістерської роботи, яка формулюється як **„Структура роботи”**, наприклад: „Магістерська робота складається зі вступу, двох (трьох) розділів, висновків, списку використаних джерел (60 – 70 найменувань), 2 додатків на 14

сторінках. Текст магістерської роботи проілюстровано 9 таблицями, 3 рисунками”.

2.1.2. Основна частина.

Загальними вимогами щодо роботи з текстовою частиною є необхідність приділяти увагу логічному зв'язку розділів основної частини, використання результатів аналізу й досліджень у розробках та пропозиціях. І теоретична, і практична частини магістерської роботи повинні відбивати й власну, суб'єктивну думку магістранта, посилення на власний педагогічний, управлінський досвід, аналіз досвіду роботи колег.

Основна теоретична частина магістерської роботи (текст) складається з 2 (3) розділів, кожен з яких поділяється на кілька підрозділів (параграфів). Назви розділів та параграфів формують стисло й чітко.

Перший розділ може бути присвячений аналізу й дослідженню історичних витоків виникнення проблеми, причин її існування, досвіду її вирішення в Україні та за кордоном. Головним засобом для цього є вивчення вітчизняних та зарубіжних літературних джерел, огляд преси, законодавчих та нормативних актів, іншої інформації.

Аналіз літератури за проблеми повинен бути переважно не фактографічним, а критичним, віддзеркалювати власну позицію й думку автора. Викладаються основні теоретичні й методичні положення теми, проблемні питання, дискусійні та невіршені аспекти теми, визначається власне становлення автора до них.

Теоретичний розділ магістерської роботи включає виклад результатів аналітичної роботи автора щодо понятійно-термінологічної бази дослідження, дослідження зовнішніх та внутрішніх чинників функціонування того чи іншого об'єкта у сфері дизайнерської діяльності.

Важливим аспектом теоретичної частини магістерської роботи має стати розкриття сутності та структури основних понять роботи, аналіз передового дизайнерського та педагогічного досвіду за обраною проблемою.

Отже, у першому розділі викладається матеріал з

вивчення історико-теоретичних проблем і питань дослідження, пропонується аналіз стану й досвіду вивчення цієї проблеми в науковій літературі.

Другий розділ роботи магістранта-дизайнера рекомендується присвятити розробці основної концепції дослідження, дослідженню особливостей певного процесу чи проблеми, принципів проектування згідно з обраною темою дослідження.

Рекомендується запропонувати певну модель розробленої концепції проектування щодо об'єкта і предмета дослідження, показати її практичне спрямування та умови використання концепції проектування.

Пропонується послідовно викласти матеріал, який стосується процесу використання розробленої концепції проектування щодо об'єкта і предмета дослідження та показати всі етапи проектування.

Третій розділ є викладом практичного навчально-педагогічного досвіду, напрацювань у сфері навчально-педагогічної практики, у конкретній художньо-проектувальній діяльності. У третьому розділі магістерської роботи на підставі проведеного дослідження обґрунтовується напрямок методичного характеру: обов'язково треба запропонувати **навчально-методичні** рекомендації з дизайнерської діяльності, методичні розробки, указівки чи пропозиції з проведення навчальних занять за обраною темою дослідження, викладається їх зміст з необхідною аргументацією, розрахунками, схемами, прикладами, ходом навчального процесу тощо.

Третій розділ роботи може включати спостереження магістранта під час науково-виробничого стажування, науково-педагогічної практики, аналіз власної роботи за проблемою дослідження; опис методики, результати кількісного та якісного аналізу практичної роботи.

У третьому розділі необхідно представити план-конспект проведеного заняття за темою дослідження. Тому науково-педагогічна практика є базою для набуття практичного досвіду з викладання дисциплін кафедри дизайну. Магістранту необхідно відвідати заняття викладача кафедри, провести його ретельний аналіз. Також необхідно підготувати й провести заняття

з теми дослідження. Звітні документи подаються в ДОДАТКАХ (див. додатки 11, 12).

Наприкінці кожного розділу основної частини роботи треба формулювати локальні **висновки з кожного розділу**.

Остаточна структура основної частини роботи значною мірою залежить від її **специфіки досліджуваної проблеми, явища, процесу й може відрізнятися від цих рекомендацій**.

Наведемо приблизно приклад змісту й структури магістерської роботи в ДОДАТКАХ (див. додатки 4 – 6).

2.1.3. Загальні висновки.

У **ЗАГАЛЬНИХ ВИСНОВКАХ** віддзеркалюється ступінь досягнення поставленої мети роботи шляхом систематизації в інтегрованому вигляді всього змісту та результатів роботи. Цей розділ повинен показувати незалежному читачу (голові державної комісії, члену державної комісії): важливість, значущість і актуальність проблеми, яким чином вона вивчалася й аналізувалася в минулому та слухачем, що показав аналіз, які додаткові дослідження були зроблені, чому для вирішення проблеми були обрані саме такі шляхи, що конкретно розроблено в роботі й що саме пропонується, необхідно звернути увагу на практичне застосування результатів дослідження. **Обов'язково** треба вказати певні шляхи подальшого вирішення цієї проблеми.

Наведемо орієнтовний зразок ключових висловлювань з формулювання **ЗАГАЛЬНИХ ВИСНОВКІВ** у ДОДАТКАХ (див. додаток 7).

Наприкінці **ВИСНОВКІВ** треба зауважити, що дослідження не вичерпує зазначену проблему й передбачає подальший науковий, науково-педагогічний, проектний чи мистецтвознавчий пошук, пов'язаний з роботою за певним спрямуванням тощо.

2.1.4. Список використаних джерел.

До списку джерел включаються наукові публікації різного рівня, архівні джерела, що використовувалися автором для обґрунтування позицій своєї роботи. Посилання на літературу подаються відповідно до прийнятих стандартів.

Нагадаємо деякі загальні правила цитування та посилання на використані джерела.

У процесі написання наукової роботи магістрант повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичив матеріали або окремі результати. Посилання бажано робити на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли праці, у яких міститься необхідний матеріал, не перевидавалися (твори відомих педагогів, психологів та ін.).

Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи того друкованого твору слід наводити **цитати**. Науковий етикет потребує точного відтворення цитованого тексту, оскільки найменше скорочення наведеного цитування може спотворити зміст, закладений автором. Використовувати цитати в тексті роботи доцільно тоді, коли є потреба порівняти погляди різних авторів з приводу одного й того ж питання.

Текст, який цитується, необхідно брати в лапки й супроводжувати посиланням на джерела. Посилання роблять і тоді, коли думка автора переказується.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається й закінчується лапками та наводиться в тій граматичній формі, у якій він поданий у джерелі, зі збереженням усіх особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках треба використовувати вираз „так званий”;

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту та без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту й позначається трьома крапками. Вони ставляться в будь-якому місці цитати. Якщо перед опущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується покликанням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту,

слід точно й коректно викладати думки автора, оцінювати його результати та обов'язково давати відповідні посилання на джерело;

д) коли автор наукової праці, наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, то робиться спеціальне застереження – після тексту, який пояснює виділення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора, а весь текст застереження вміщується в круглі дужки. Варіанти таких застережень: (курсив наш. – *П.О.*), (підкреслено нами. – *П.О.*), (розбивка наша. – *П.О.*).

У посиланні треба точно вказати номери сторінок з джерела, на яке подано покликання в науковій роботі, якщо використовуються матеріали з великою кількістю сторінок.

Посилання в тексті магістерської роботи на джерела слід зазначати у квадратних дужках **порядковим номером цього джерела за бібліографічним списком (списком використаної літератури) і відповідною сторінкою, наприклад: [9, 76]**. Цей запис означає, що науковець посилається на працю, яка значиться в списку літератури під номером 9, а матеріал узято зі сторінки 76 цього джерела.

Переказ думок ряду авторів оформляється зазначенням у квадратних дужках номерів їхніх праць у бібліографічному списку через крапку з комою, наприклад, запис [5; 7; 9] означає посилання на джерела під номерами 5, 7, 9 у списку літератури.

Слід пам'ятати, що магістерське дослідження передбачає критичний аналіз цих джерел, а не механічне переписування чужих думок без відповідних посилань. Саме критичний аналіз наукової літератури дає можливість визначити ще невивчені сторони наукової проблеми й точно окреслити завдання своєї роботи.

2.1.5. Вимоги до оформлення списку використаних джерел.

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків.

Використані в роботі джерела слід розміщувати в

списку **в алфавітному порядку прізвищ авторів** (якщо авторів кілька, то прізвищ перших авторів), **а також заголовків праць**. До списку літератури включаються всі публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, на які є посилання в роботі. Усі джерела вказуються тією мовою, якою вони видані.

Неприпустимим є переклад російських видань українською мовою. Література іноземними мовами наводиться в кінці списку використаної літератури. Відомості про джерела, що включені до списку, подаються згідно з вимогами державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць.

У покликаннях на архівні джерела вказується назва архіву, номер фонду, номер опису та номер справи, до яких звертається дослідник. Якщо робота йде тільки з деякими аркушами в справі, то вказуються й номери цих аркушів. Назва архіву в покликаннях, зазвичай, подається у вигляді аббревіатури.

В окремих архівах існують свої особливості організації фондів, їхньої нумерації. Обов'язковою є вказівка на номер фонду. У деяких архівах, бібліотеках фонди мають свої імена й свої номери, які можна з'ясувати в бібліографічному відділі архіву або бібліотеки.

Необхідним чинником щодо успішного написання й захисту магістерської науково-дослідної роботи є взаємодія з працівниками бібліотеки, архіву.

Зразки оформлення літературних джерел подано в ДОДАТКАХ (див. додаток 8).

2.1.6. Д о д а т к и.

Магістерська робота з дизайну повинна включати такий структурний підрозділ, як ДОДАТКИ, до яких входять наочні примірники, ілюстрації, таблиці, рисунки, графіки, анкети, тести, програми бесід зі студентами та дизайнерами, питання до інтерв'ю зі студентами, дизайнерами чи педагогічними працівниками, методичні розробки тощо.

Розміщуються додатки в кінці магістерської роботи, у **порядку появи посилань** у тексті. Додаток повинен мати заголовок, який друкується в **правому верхньому куті малими**

літерами (перша – велика) із зазначенням його номера, але без знака №, наприклад: „Додаток 3”. Якщо до наукової роботи включено лише один додаток, то слово „Додаток” подається без номера.

2.2. Правила оформлення науково-теоретичної частини магістерської роботи

2.2.1. Оформлення магістерської роботи

Магістерську роботу друкують на комп’ютері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) з полуторним міжрядковим інтервалом.

Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору, середньої жирності.

Обсяг тексту магістерської роботи становить 70–80 сторінок без урахування списку використаних джерел та додатків.

Текст магістерської роботи необхідно друкувати, залишаючи поля:

угорі, унизу – 20 мм,

з лівого боку – 30 мм,

з правого боку – 15 мм.

Абзац – полуторний (1,25).

Шрифт – Times New Roman,

кегель – 14.

Заголовки структурних частин магістерської роботи, а саме: „ЗМІСТ”, „ВСТУП”, „РОЗДІЛ”, „ВИСНОВКИ”, „СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, „ДОДАТКИ” друкують **ВЕЛИКИМИ ЛІТЕРАМИ симетрично до тексту, по центру**. Заголовок розділу друкується з нового рядка великим літерами симетрично до тексту.

Заголовки підрозділів (параграфів) друкують з абзацу маленькими літерами (крім першої літери, яка друкується

великою).

Крапка в кінці заголовків не ставиться. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапками.

Відстань між заголовком структурних частин, підрозділів (параграфів) та текстом повинна дорівнювати 2 – 3 інтервалам.

Кожний структурний розділ магістерської роботи (ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛИ, ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ) слід починати з **нової сторінки**.

2.2.2. Н у м е р а ц і я.

Нумерація сторінок, розділів параграфів, таблиць подається арабськими цифрами без знака № у **правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці**.

Першою сторінкою магістерської роботи є титульний аркуш, який включається до загальної нумерації сторінок, але **номер сторінки (1) не ставиться**. На наступних сторінках номер ставиться в **правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці**.

Після слова «РОЗДІЛ» ставиться номер розділу, після номера розділу крапка не ставиться (РОЗДІЛ 1).

Підрозділи (параграфи) нумерують в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу й порядкового номера параграфа, між якими ставиться крапка. У кінці номера підрозділу теж ставиться крапка й далі, у цьому ж рядку, йде заголовок підрозділу (Наприклад: 1.1. Сутність і принципи проектування елементів фірмового стилю).

2.2.3. І л ю с т р а ц і ї.

Основними видами ілюстративного матеріалу в магістерських роботах є: фотографія, репродукція, плакат, елементи фірмового стилю, логотип, знаки візуальної комунікації, шрифт, креслення, схема, графік тощо. Ілюструють наукові роботи тільки необхідним якісним матеріалом. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст — ілюстрації.

Ілюстрації позначають словом „Рис.” і нумерують послідовно в межах розділу (за винятком ілюстрацій, поданих у

додатках). **Номер ілюстрації** складається з номера розділу й порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: „Рис. 1.3” (третій рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва й пояснювальний підпис розміщується безпосередньо під ілюстрацією.

Номер ілюстрації та відповідну назву розміщують під рисунком. За необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий підпис).

У тому місці наукової роботи, де викладається тема, пов’язана з ілюстрацією, якщо треба вказати на неї, покликання розміщують у вигляді висловлення в круглих дужках, наприклад: (рис. 2.1) або зворот типу: „... як це видно з рис. 2.1” або „... як це показано на рис. 2.1”.

Якщо в тексті роботи використовуються ілюстрації (малюнки, графіки, схеми) і таблиці, то вони подаються безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше. Якщо ілюстрація чи таблиця мають розмір більший за формат А4, то її можна розмістити в ДОДАТКАХ.

2.2.4. Таблиці й формули.

Таблиці нумеруються послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщується напис: „Таблиця” із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу й порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: „Таблиця 1.2” (друга таблиця першого розділу).

Якщо таблиця переноситься на наступну сторінку, то над таблицею пишеться „Продовження табл.” і вказується її номер, наприклад: „Продовження табл. 1.2”. Назви граф у таблиці пишуться з великої літери, підзаголовки – з маленької, якщо вони складають одне речення із заголовком. Якщо вони самостійні, то пишуться з великої літери.

Цифровий матеріал, зазвичай, повинен оформлюватися у вигляді таблиць. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею та друкують симетрично до тексту. Назву й слово „Таблиця” починають з великої літери курсивом. Назву наводять жирним шрифтом.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи або з поворотом за стрілкою годинника. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку. При посиленні в тексті на таблиці слово «таблиця» пишеться скорочено, наприклад: „... в табл. 2.2”.

При використанні формул необхідно дотримуватися певних правил. Найбільші, а також довгі та громіздкі формули, які мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Це стосується також і всіх нумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують усередині рядків тексту.

Формули в магістерській роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу й порядкового номера формули в розділі, між якими ставиться крапка. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, у якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу та числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова „де” без двокрапки.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації: а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово; б) цього потребує побудова тексту, що передусє формулі.

Розділовими знаками між формулами, які йдуть одна під одною й не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

РОЗДІЛ 3

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Дизайн-проектування в магістерському дослідженні – це складний багаторівневий процес, результатом якого є поєднання в цілісній структурі й гармонійній довершеній формі всіх необхідних елементів, компонентів і властивостей проєктованого об'єкта.

Проектно-художня діяльність зі створення проектного образу базується на об'єднанні наукових і художніх принципів. Тому робота над здійсненням ідеї створення цілісного об'єкта повинна проводитися протягом усього навчального періоду в магістратурі. Вагомим чинником удалого результату науково-дослідницького й проектно-художнього пошуку є виконання завдань з навчальної дисципліни „Проектування”, а також планомірне виконання завдань з усіх дисциплін курсу.

Проектні завдання, які стоять перед магістрантом, припускають різні варіанти художньо-образних рішень. Саме консультації з науковим керівником, участь у переглядах і засіданнях кафедри є певними шляхами до вдосконалення концептуальної ідеї, принципів проектування й засобів практичного вирішення проектного завдання.

Створення базової концепції дослідження, способи, методи, характеристики й шляхи втілення стають основою ДРУГОГО РОЗДІЛУ магістерського дослідження. Пропонується в першому підрозділі другого розділу викласти принципи, особливості процесу розробки проектно-художньої концепції вашого дослідження зі створення проектного образу.

Методи та технології програмно-цільової організації системи проектно-художньої діяльності, спрямовані на реалізацію концепції і проектно-художніх принципів вашого дослідження, шляхи моделювання проєктованого об'єкта необхідно викласти в другому підрозділі другого розділу.

У додатках потрібно представити зразки аналогів, прототипів, ескізів, макетів, композиційно-пластичних, кольорографічних розробок проєктованого об'єкта.

Практична частина, подана на захист, складається з

наочно представлених (роздрукованих) об'єктів графічного дизайну (елементів фірмового стилю), виставлених **на планшетах 60/90 см** (в окремих випадках можуть бути запропоновані інші розміри).

На захист також необхідно представити певні **примірники графічної продукції** – це виконана робота в матеріалі: об'єкти графічного дизайну, виконані в реальному форматі (книги, календарі, упакування, журнали, збірки або їх фрагменти тощо).

Якщо проєктованим об'єктом магістерської роботи є книга або книжкове видання, необхідно представити не менш ніж 10 роздрукованих і зброшурованих розворотів видання. Для досліджень, об'єктами яких є проєктування фірмових стилів, передбачено представити на захист роздруковані поліграфічні зразки елементів і компонентів фірмово стилю. Плакати та інша візуальна інформація подаються на захист роздрукованими в 10 примірниках. Зауважимо, що визначення кількості роздрукованих примірників може мати варіативний характер і визначається індивідуально, за погодженням і рекомендацією наукового керівника магістерського проєкту.

РОЗДІЛ 4

ПОРЯДОК ПОДАННЯ Й ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

4.1. Порядок подання магістерських робіт до захисту

Магістранти повинні представити за місяць до захисту дипломний проект у повному обсязі: практична частина й пояснювальна записка. Після того, як виконані **практична частина** магістерського проекту та рукопис магістерської роботи (текстову частину) **надруковано**, магістрант повинен ретельно вичитати й перевірити його. Роботи мають бути написані грамотно: не повинно бути ні граматичних, ні стилістичних помилок. Особливої уваги при перевірці потребують **цитати, таблиці, бібліографічні посилання**.

На останній сторінці робота підписується автором.

Перший варіант магістерської роботи подається науковому керівнику за **місяць** до передзахисту. Позитивна оцінка наукового керівника є підставою для включення магістранта до наказу, який складається за результатами обговорення **на засіданні кафедри питання про допуск** магістерських робіт до захисту.

Остаточна перевірена, оформлена, **зброшурована магістерська робота** та виконане, надруковане, оформлене **практичне завдання** подаються на кафедру за **2 тижні до захисту** для зберігання й видаються магістранту безпосередньо на захисті.

**Після зазначеного терміну
магістерські роботи не приймаються,
магістранти до їх захисту не допускаються**

Текст магістерської роботи подається у двох примірниках: друкований зброшурований, переплетений варіант та електронний варіант на CD-R.

Практичне завдання подається на планшетах розміром 60/90 см.

В окремому випадку розміри та види виставочних форм можуть бути визначені керівником проекту.

На захист необхідно представити **примірники поліграфічної продукції**

До магістерської роботи додаються відзив наукового керівника та рецензія офіційного рецензента.

Магістрант повинен бути ознайомлений зі змістом відзиву та рецензії.

У відзиві наукового керівника обов'язково визначається рівень підготовки магістранта до виконання наукових досліджень та дизайнерського проекту, його вміння працювати з першоджерелами, з літературою, самостійно вирішувати наукові та практичні проблеми; характеризуються ступінь оволодіння сучасними методами дослідження й уміння втілювати в дизайнерську практику та практику навчання теоретично обґрунтовані нові наукові ідеї, а також уміння логічно, послідовно, аргументовано викладати матеріал і робити висновки. Науковий керівник визначає відповідність магістерської роботи вимогам до професійного рівня, до наукових досліджень такого типу. Науковий керівник має чітко висловити свою думку щодо рекомендації магістерської роботи до захисту (див. додаток 9).

Рецензенти визначають актуальність обраної проблеми, новизну й методику дослідження, теоретичне й практичне значення роботи, аргументовано характеризують її позитивні сторони та недоліки. На підставі саме цього рецензенти оцінюють роботу за чотирибальною шкалою: „відмінно”, „добре”, „задовільно”, „незадовільно” (див. додаток 10).

4.2. Порядок захисту магістерських робіт

Магістрант отримує дозвіл до захисту магістерської роботи в установленій деканатом термін **передзахисту** (протокол засідання кафедри, затвердження теми в остаточному вигляді, затвердження тем на рівні інституту та університету).

Попередня апробація магістерських робіт відбувається на науково-практичних конференціях різного рівня (університетських, регіональних, Всеукраїнських), на засіданнях кафедри дизайну ЛНУ імені Тараса Шевченка.

Захист магістерської роботи проводиться на засіданні Державної екзаменаційної комісії в присутності магістрантів. Він не повинен перевищувати 20 хвилин.

На захисті повинні бути присутніми **науковий керівник**, який у своєму виступі відзначає особливості, значущість, наукову цінність виконаної роботи, і **рецензент**. Якщо науковий керівник або рецензент відсутні, відзив або рецензія зачитуються головою або одним з членів ДЕК.

На захист магістерської роботи **магістрант готує доповідь** (до 10–12 хвилин), а також наочний матеріал: планшети, плакати, таблиці, схеми, графіки, діаграми тощо. Указані матеріали обов'язково узгоджуються з науковим керівником. Надійною передумовою для гарної доповіді є ґрунтовно опрацьовані висновки з роботи. У доповіді головну увагу необхідно приділити власним дослідженням і розробкам та отриманим результатам (див. додаток 14).

Під час захисту магістерської роботи магістрант повинен:

- стисло обґрунтувати вибір теми, її актуальність, мету й завдання; розкрити теоретичну та практичну значущість дослідження;
- чітко сформулювати основні висновки та рекомендації;
- показати ґрунтовні знання першоджерел та наукової літератури з обраної проблеми, усебічне володіння матеріалом дослідження;
- продемонструвати здатність самостійно аналізувати й узагальнювати результати дослідження;
- викласти свої міркування з приводу зроблених критичних зауважень з боку рецензента, голови та членів ДЕК.

Магістрант зобов'язаний відповісти на запитання голови, членів ДЕК, науковців та магістрантів, присутніх на захисті.

Після виступу магістранта заслуховуються відзив наукового керівника, оцінка роботи рецензентом, надається слово бажаючим висловити свою думку щодо рівня дослідження магістранта.

Хід захисту фіксується в протоколі ДЕК. Оцінка обговорюється на закритому засіданні ДЕК та оголошується головою ДЕК на відкритому засіданні в присутності членів ДЕК, усієї групи магістрантів.

4.3. Оцінювання магістерської роботи

При оцінюванні магістерської роботи державна екзаменаційна комісія бере до уваги такі чинники:

- *якість магістерської роботи в цілому* – її творчий характер, уміння автора аналізувати теоретичний матеріал, аргументованість позиції автора та його висновків, наявність власних досліджень, нестандартних підходів та елементів новизни, рівень представленого на захист наочного матеріалу (об'єктів графічного дизайну), обґрунтованість сформульованих практичних та навчально-методичних рекомендацій;

- *самостійність* у розробці проблеми;

- *якість оформлення* теоретичної частини *магістерської роботи* – структура й логічність побудови, коректність викладу матеріалу, науковий стиль викладу, грамотність, правильність цитування, використання літературних та інформаційних джерел, дотримання вимог щодо оформлення списку використаних джерел, ілюстративного матеріалу, додатків тощо;

- *якість оформлення* практичної частини *магістерської роботи* – дотримання вимог щодо оформлення практичного завдання, заданий формат наочно представленої частини роботи, повнота та змістовність виконаного проектного завдання, наукова зумовленість і творчий характер виконаного проектного завдання;

- *рівень виступу магістранта* (побудова доповіді, чіткість у формулюванні актуальності, мети й завдань роботи, логічне, чітке пояснення наочного матеріалу, уміння зробити

правильні висновки, культура мовлення, відповіді на питання, уміння зосередитися в процесі встановленого на захист часу);

- *відзив керівника*: оцінка наукового рівня дослідження, якість роботи магістранта;

- *відгук рецензента*: оцінка наукового рівня дослідження;

- *наукова стаття*, надрукована у виданні ЛНУ, є необхідним критерієм позитивної оцінки на захисті магістерської роботи.

Укажемо на типові помилки в написанні та оформленні магістерської роботи:

1. Зміст роботи не відповідає плану магістерської роботи або не розкриває тему повністю в її основній частині.

2. Сформульовані розділи та підрозділи не відбивають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта та предмета дослідження.

3. Мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно чи відірвана від завдань дослідження, не відбиває специфіки об'єкта й предмета дослідження.

4. Автор не виявив самостійності, робота становить компіляцію або плагіат.

5. Відсутній глибокий і всебічний аналіз сучасних офіційних і нормативних документів, нової наукової спеціальної літератури (останні 5–10 років) за темою дослідження.

6. Поверховий, анотований характер аналітичного огляду вітчизняних і зарубіжних публікацій за темою роботи, що не відбиває рівня досліджуваної проблеми.

7. Не розкрито концепцію дослідження, поверхово висвітлено стан практичної роботи.

8. Кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням та не підтверджується гіпотеза дослідження.

9. У роботі немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичено матеріал.

10. Неприпустимим є використання матеріалів з Internet-ресурсів та інших джерел без посилань чи цитування.

11. Бібліографічний опис джерел у списку використаної літератури подається без дотримання вимог державного стандарту.

12. Ілюстративний матеріал запозичено не з першоджерел, а з підручників, навчальних посібників, монографій або наукових статей.

13. Обсяг та оформлення роботи не відповідають вимогам, вона виконана неохайно, з помилками, має фрагментарний характер.

Наведемо загальноприйнятту систему оцінювання.

Кількість балів	Національна оцінка	Позначка про залік	Оцінка за ECTS
90 – 100	відмінно	зараховано	A
83 – 89	добре		B
75 – 82	добре		C
63 – 74	задовільно		D
50 – 62	задовільно		E
21 – 49	незадовільно	не зараховано	FX
0 – 20	незадовільно		F

Отже, оцінка „**відмінно**” виставляється, коли:

обґрунтовано актуальність теми, тему розкрито повністю, об’єкти графічного дизайну виконано на високому художньому рівні, магістерську працю виконано на високому науково-теоретичному та методичному рівні; одержані результати систематизовано, висновки й рекомендації є переконливими; продемонстровано вільне володіння матеріалом дослідження; оформлення текстової та практичної частин роботи відповідає вимогам.

Оцінка «**добре**» виставляється, коли:

обґрунтовано актуальність теми, тему розкрито повністю, об’єкти графічного дизайну виконано на достатньо високому художньому рівні, дослідження виконано на достатньо високому науково-теоретичному та методичному рівні; одержані результати систематизовано, але висновки не є переконливими, або відсутні рекомендації, або є незначні зауваження до оформлення роботи.

Оцінка «**задовільно**» виставляється, коли:

тему розкрито повністю, але науково-теоретичний,

художньо-проектний та методичний рівень її виконання не дуже високий; одержані результати систематизовано недостатньо; висновки зроблено непереконливо; під час захисту продемонстровано середній рівень володіння матеріалом дослідження; не повністю дотримано вимоги щодо оформлення роботи.

Оцінка «незадовільно» виставляється, коли:

тему розкрито неповністю, науково-методичний рівень роботи низький; висновки непереконливі; наочні ілюстрації та проектна робота виконані на низькому рівні, магістрант погано володіє матеріалом свого дослідження, неспроможний відповісти на запитання; є суттєві зауваження щодо оформлення роботи, знайдено плагіат.

Державна екзаменаційна комісія може прийняти рішення про відзнаку магістерської роботи та рекомендацію магістранта до вступу до аспірантури.

Державна екзаменаційна комісія може рекомендувати найбільш вагомні результати магістерських робіт до публікації у збірниках наукових праць молодих учених, збірниках наукових праць, вісниках, журналах, інших наукових виданнях, а також рекомендувати для застосування в лекційних курсах та на семінарсько-практичних заняттях з педагогічних дисциплін.

Захищені магістерські роботи зберігаються три роки на кафедрі.

БАЖАЄМО УСПИХУ!

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Баренбаум И. Е. Полиграфическое и художественное оформление книги : учеб.-метод. пособие по курсу „История книги” / И. Е. Баренбаум. – Львов : Фенікс, 1968.
2. Баренбаум И. Е. История книги : учеб. пособие / И. Е. Баренбаум, Т. Е. Давидова. – М. : Книга, 1970. – Ч. I.
3. Бегенау З. Функция. Форма. Качество / З. Бегенау. – М., 1987.
4. Божко Ю. Г. Основы архитектоники и комбинаторики формообразования / Ю. Г. Божко. – Харьков, 1984.
5. Герчук Ю. Я. Язык и смысл изобразительного искусства : учебное пособие / Ю. Я. Герчук. – М. : РИО Мособлупрпроиграфиздата, 1994.
6. Герчук Ю. Я. Художественная структура книги / Ю. Я. Герчук. – М. : Книга, 1984.
7. Генисаретский О. И. Проектная культура и концептуализм / О. И. Генисаретский. – http://www.procept.ru/publications/proj_cult&conceptualism.htm.
8. Глазычов В. Л. Проектная картина дизайна / В. Л. Глазычов. – http://www.glazychev.ru/books/design_issled/proj_kartina_design.htm
9. Гончаренко С. Про формування наукової новизни в дисертаціях / С. Гончаренко // Шлях освіти. – 2005. – № 2.
10. Декоративные шрифты для художественно-оформительских работ / сост. Кликушин. – Минск : Полымя, 1987.
11. Добкин С. Ф. Оформление книги / С. Ф. Добкин. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Книга, 1985.
12. Запаско Я. П. Мистецтво книги на Україні / Я. П. Запаско. – Л. : Вид-во Львів. ун-ту, 1993.
13. Иконников А. В. Функция, форма, образ в архитектуре / А. В. Иконников. – М. : Стройиздат, 1986.
14. Иконников А. Основы архитектурной композиции / А. Иконников, Г. Степанов. – М. : Искусство, 1971.
15. Корриган Джон. Компьютерная графика. Секреты и решения / Джон Корриган. – М. : Энтроп, 1995.
16. Лещенко Э. М. Теория цвета / Э. М. Лещенко. – Л., 1980.

17. Методические указания к выполнению дипломного проекта по реальной тематике специализации „Графика”. – Харьков : ХХПИ, 1985.
18. Науменко О. Г. Дизайн / О. Г. Науменко. – М. : Высш. шк., 1997.
19. Никанчикова Е.А. Технология офсетного производства / Е. А. Никанчикова, А. Л. Попова. – М. : Книга, 1980. – Ч. I.
20. Рунге В. Ф. Основы методологии и теории дизайна / В. Ф. Рунге, В. В. Сеньковский. – М., 2001.
21. Смирнов С. И. Шрифт в наглядной агитации / С. И. Смирнов – М. : Плакат, 1988.
22. Справочник технолога-полиграфиста : Части 1–6. – М. : Книга, 1981–1988.
23. Теоретические и методологические основы дизайна. – http://pics.livejournal.com/frau_schulz/gallery/0000a7qz
24. Чернышев О. В. Формальная композиция. Творческий практикум / О. В. Чернышев. – Минск : Харвест, 1999
25. <http://www.webtuning.org/dizayn/osnovyi-dizayna/dizayn-kontseptsiya-kak-naibolee-tvorcheskiy-etap-razrabotki-dizayn-programmyi.html>

ДОДАТКИ

Додаток 1

ГРАФІК РОБОТИ ТА ЗВІТ МАГІСТРАНТІВ КАФЕДРИ ДИЗАЙНУ

Місяць	План та види роботи	Документальне підтвердження та відповідальний	Термін звіг	Примітки про виконання
Вересень	ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ на засіданні кафедри Збір матеріалу за обраною темою дослідження	Протокол №		
Жовтень	Затвердження теми на засіданні Вченої ради інституту та Вченої ради університету. Структура та план магістерського дослідження. Зміст, методи, етапи та шляхи дослідження. Збір та обробка матеріалів.	Протокол №		
Листопад	Затвердження категоріально-понятійного апарату. Збір та обробка матеріалів. Робота над практичною й теоретичною частиною.	Науковий керівник		
Грудень	НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА Звіт: • Конспекти науково-літературних джерел; • ЗМІСТ роботи; • Текст ВСТУПУ; • СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ; • Текст 1 РОЗДІЛУ; Виконані проектні завдання.	Протокол № Термін практики		
Січень	Робота над практичною й теоретичною частиною. Написання тексту 2 РОЗДІЛУ	Науковий керівник		

Лютий	Робота над практичною й теоретичною частиною. Текст 1 і 2 РОЗДЛІВ Перегляд виконаної роботи.	Протокол №		
Березень	Підготовка до педагогічної практики: Написання тексту 3 РОЗДЛУ – підготовка плану-конспекту уроку (лекція-візуалізація за темою дослідження) та складання методичних указівок за темою дослідження. Підготовка статті до наукового збірника.	Науковий керівник		
Квітень	ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА. Звіт: <ul style="list-style-type: none"> • заповнені бланки документів про відвідування та проведення заняття; • подання плану-конспекту уроку в повному обсязі (лекція-візуалізація за темою дослідження); • подання методичних указівок за темою дослідження; • подання науково-теоретичної частини дослідження (текст у повному обсязі, ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ); • подання практичної частини дослідження – виконане проектне завдання (графічна частина); НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ Виступ на Науково-теоретичній конференції для студентів і магістрантів.	Протокол № Термін практики		

Травень	ПЕРЕДЗАХИСТ Подання роботи на передзахист за 1 місяць до захисту. Подання текстового примірника в переплетеному вигляді. Практична частина – подання на планшетах у роздрукованому вигляді.	Протокол №		
Червень	ЗАХИСТ	Протокол №		

Дата

Магістрант

Науковий керівник

Завкафедри дизайну

ЩОДЕННИК**виконання завдань з науково-дослідної практики**

слухача магістратури _____

Науковий керівник _____

Термін практики _____

Завдання	Термін виконання	Зміст завдання (скорочено)	Підпис керівника
1. Ознайомитися з програмою практики, узяти участь у настановчій конференції. Оформити щоденник практики.			
2. Підготувати зошит для завдань і звіту про їх виконання, для спілкування з науковим керівником.			
3. Ознайомитися з Вимогами до магістерського дослідження.			
4. Провести аналіз науково-літературних джерел.			
5. Визначити шляхи, методи та способи наукового дослідження.			
6. Скласти список необхідних науково-літературних, науково-технічних, науково-методичних джерел.			
7. Розробити структуру й план магістерського дослідження.			

8. Визначити понятійно-категоріальний апарат дослідження: Актуальність Об'єкт Предмет Мета Завдання Гіпотеза			
9. Скласти загальний план магістерського дослідження.			
10. Скласти ВСТУП магістерського дослідження.			
11. Звітувати науковому керівнику про виконання завдання.			
12. Заповнити щоденник науково-дослідної практики магістранта.			

Дата.....
 Керівник науково-дослідної практики магістранта.....

Додаток 3

**Міністерство освіти і науки України
Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка**

Кафедра дизайну

ІВАНЧЕНКО СЕРГІЙ СЕРГІЙОВИЧ

**ПРИНЦИПИ ПРОЕКТУВАННЯ
СУЧАСНОЇ РОЗВАЖАЛЬНО-ГУМОРИСТИЧНОЇ КНИГИ**

Магістерська робота

за спеціальністю 8.020210 „Дизайн”

Науковий керівник:
Морозов Іван
Іванович,
кандидат
педагогічних наук,
доцент

Луганськ – 2010

ЗМІСТ

	ВСТУП.....	
Розділ 1.	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЕКТУВАННЯ ПОДАРУНКОВИХ ВИДАНЬ АЛЬБОМНОГО ТИПУ	
1.1.	Теоретичні та історичні основи проектування подарункових видань	
1.2.	Сутність і специфічні ознаки подарункових альбомних видань.....	
	Висновки з першого розділу	
Розділ 2.	ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ПОДАРУНКОВИХ ВИДАНЬ АЛЬБОМНОГО ТИПУ	
2.1.	Розробка концепції проектування подарункових альбомних видань	
2.2.	Шляхи й методи проектування подарункових альбомних видань	
	Висновки з другого розділу	
Розділ 3.	НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ДИЗАЙНЕРІВ-ГРАФІКІВ З ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	
3.1.	Навчально-методичні вказівки з організації навчального процесу з проектування подарункових альбомних видань...	
3.2.	Методичні рекомендації щодо проведення занять з проектування подарункових альбомних видань	
	Висновки з третього розділу	
	ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
	ДОДАТКИ	

ЗМІСТ

	ВСТУП.....
Розділ 1.	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЕКТУВАННЯ ХРЕСТОМАТІЙНИХ ВИДАНЬ З МИСТЕЦТВА.....
1.1.	Теоретичні аспекти проектування хрестоматійних видань...
1.2.	Сутність і специфічні ознаки хрестоматійних видань з мистецтва.....
	Висновки з першого розділу
Розділ 2.	ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ХРЕСТОМАТІЙНИХ ВИДАНЬ З МИСТЕЦТВА
2.1.	Розробка концепції проектування хрестоматійних видань з мистецтва.....
2.2.	Використання концепції проектування хрестоматійних видань з мистецтва
	Висновки з другого розділу
Розділ 3.	МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ З ПРОЕКТУВАННЯ ХРЕСТОМАТІЙНИХ ВИДАНЬ З МИСТЕЦТВА
3.1.	Методичні рекомендації для дизайнерів з проектування хрестоматійних видань з мистецтва
3.2.	Методичні вказівки для студентів-графіків з проектування хрестоматійних видань з мистецтва
	Висновки з третього розділу
	ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....
	ДОДАТКИ.....

**Зразок ЗМІСТУ дослідження за темою: ОСОБЛИВОСТІ
ПРОЕКТУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ З
УРАХУВАННЯМ ІДЕЙ МОДЕРНІЗМУ**

	ВСТУП.....
Розділ 1.	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОЕКТУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ З УРАХУВАННЯМ ІДЕЙ МОДЕРНІЗМУ
1.1.	Проектування об'єктів графічного дизайну як проблема сучасної культури.....
1.2.	Теорія й практика модернізму як феномен культури, мистецтва та дизайну ХХ століття.....
	Висновки з першого розділу
Розділ 2.	ОСОБЛИВОСТІ ПРОЕКТУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ З УРАХУВАННЯМ ІДЕЙ МОДЕРНІЗМУ
2.1.	Розробка концепції проектування об'єктів графічного дизайну з урахуванням ідей модернізму
2.2	Шляхи й методи проектування об'єктів графічного дизайну з урахуванням ідей модернізму в дизайнерській практиці.....
	Висновки з другого розділу
Розділ 3.	МЕТОДИЧНІ ПИТАННЯ ПРОЕКТУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ З УРАХУВАННЯМ ІДЕЙ МОДЕРНІЗМУ
3.1.	Навчально-методичні рекомендації для дизайнерів з проектування об'єктів графічного дизайну з урахуванням ідей модернізму
3.2.	Організація й методика проведення занять з проектування об'єктів графічного дизайну з урахуванням ідей модернізму... Висновки з третього розділу
	ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ
	СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....
	ДОДАТКИ.....

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

1. Ця робота є ... Установлено, що ... робота ... є актуальною проблемою сучасної теорії дизайну та методики професійної дизайнерської освіти. Становлячи складне, ... системне, комплексне ... утворення та враховуючи ..., зазначимо, що ... збагачують ..., сприяють ..., дозволяють ...
2. Науково-теоретичний пошук дозволив виділити та проаналізувати існуючі погляди вчених щодо ..., розглянути їх як ... соціальну, художню, проектну ..., психологічну та культурологічну ... категорію чи проблему. Водночас, ... це важливий чинник ... діяльності, характерними ознаками якого є: ...
3. З метою ... проаналізовано наявні підходи (гносеологічний, психологічний, культурологічний, системний, комплексний) до ..., обґрунтовано ... умови ..., критерії та показники, необхідні ..., здійснено розробку критеріїв, що дозволяють ..., обґрунтовано принципи ... Зазначимо, що значна частина ... дослідження..., що підтвердило існування низки протиріч та проблемних питань, які пов'язані з недостатньою ...
4. У дослідженні розкрито роль ..., ..., висвітлено зміст та форми..., виявлено принципи, закономірності, особливості, функції..., які ...
5. За результатами дослідження вдалося виявити **особливості**, принципи, зв'язки ..., зазначити, що вони належать до складних за своїм змістом, структурою, формою та способами утворень, знаходяться в залежності від ..., від характеру психологічних процесів, а також від ..., які супроводжують ...
6. Матеріали ... дозволили визначити вплив ..., особливості, принципи, ..., роль ... тощо.
7. Установлено, що на ... впливають соціокультурні та психологічні процеси тощо. Водночас посилюється роль ... У роботі наголошено на необхідності ...

8. У дослідженні... теоретично обґрунтовано ..., необхідні для ... Вони передбачають ...
9. Автором роботи ... розроблено ..., перевірено ефективність використання концепції
10. Новизна дослідження полягає в ...
11. Практична значущість результатів дослідження Розроблено методичні вказівки, рекомендації для дизайнерів, студентів ...
12. Дослідження не вичерпує окреслену проблему й передбачає

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кандинский В. О духовном в искусстве / Василий Кандинский. – СПб. : Азбука, 2001. – 560 с.
2. Кармин А. С. Культурология / А. С. Кармин, Е. С. Новикова. – СПб. : Питер, 2005. – 464 с.
3. Матвійчук Н. Д. Що дорожче срібла-золота / Наталія Дмитрівна Матвійчук. – К. : Асамблея діл. кіл. ; Ін-т соц. іміджмейкінгу, 2006. – 311 с.
4. Педагогика профессионального образования : учеб. пособие для студентов пед. заведений / Е. П. Белозерцев, А. Д. Гонеев, А. Г. Пашков и др. ; под ред. В. А. Слостёнина. – М. : Изд. центр „Академия”, 2004. – 368 с.

Орієнтовна схема відзиву керівника магістерської роботи

Відзив наукового керівника

про магістерську роботу _____

(прізвище, ім'я та по батькові) _____

(назва теми) _____

за спеціальністю 8.020210 „Дизайн”

- Актуальність теми.
- Відповідність змісту роботи обраній темі.
- Рівень повноти розробки питань і окремих проблем.
- Рівень теоретичної та професійної підготовки магістранта, його здатність до самостійної роботи.
- Логічність, послідовність, аргументованість викладу матеріалу, уміння робити висновки.
- Характеристика студента під час роботи над магістерською роботою (дисциплінованість, наполегливість, підготовленість, своєчасність виконання завдання тощо).
- Важливість запропонованих магістрантом рекомендацій для їх упровадження в практику роботи навчальних закладів різного рівня.
- Відповідність дослідження вимогам, що висуваються до магістерських робіт.

Дата

Підпис керівника
магістерської роботи
із зазначенням посади,
наукового ступеня
та вченого звання

Орієнтовна схема рецензії на магістерську роботу

Рецензія

на магістерську роботу _____

(прізвище, ім'я та по батькові) _____

(назва теми) _____

за спеціальністю _____

Актуальність теми.

- Практична цінність питань, які розроблено в дослідженні.

- Стисла характеристика магістерської роботи за розділами.

- Позитивні моменти й недоліки магістерської роботи.

- Новизна й оригінальність ідей, покладених в основу роботи.

- Методика вивчення й обробка матеріалів дослідження.

- Наявність у роботі певних рекомендацій та їх обґрунтування:

- Якість оформлення магістерської роботи.

- Недоліки роботи.

- Оцінка магістерської роботи за чотирибальною системою.

Дата

Підпис рецензента
із зазначенням посади,
наукового
ступеня та вченого звання

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА (МАГІСТРАТУРА)
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ (1)
ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТТЬ

Відвідав заняття магістрант кафедри дизайну _____

Викладач кафедри дизайну _____

Відвідано магістрантом: лекцію, практичне, лабораторне завдання, перегляд робіт студентів, відкрите заняття чи ін. форми аудиторної (позааудиторної) роботи – необхідне підкреслити.

Дата	
Курс, група	
Предмет	
Назва теми заняття	
Наявність навчально-методичної документації	1. Робоча програма, план занять. 2. Текст лекцій; наявність завдань з практичної; самостійної роботи. 3. Наочний матеріал; ілюстративний та демонстраційний
Мета заняття	
Хід заняття	1. Оргмомент.... 2. 3.
Підсумок заняття	
Позитивний відгук	
Зауваження	
Висновок	

Підпис магістранта.....

Підпис викладача.....

Підпис керівника практики.....

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА (МАГІСТРАТУРА)
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ (2)
ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ

МАГІСТРАНТ кафедри дизайну _____

Проведено магістрантом: лекцію, практичне, лабораторне завдання, перегляд робіт студентів, відкрите заняття чи ін. форми аудиторної (позааудиторної) роботи (необхідне підкреслити)

Присутній викладач, керівник практики _____

Дата	
Курс, група	
Предмет	
Назва теми	
Наявність навчально-методичної документації	1. Робоча програма, план занять. 2. Текст лекцій; наявність завдань з практичної; самостійної роботи. 3. Наочний матеріал; ілюстративний та демонстраційний матеріал. 4. Методичні посібники, підручники тощо.
Мета заняття	
Хід заняття	Оргмомент....
Підсумок уроку: заповнюється магістрантом	
Позитивний відгук: заповнюється викладачем	
Зауваження: заповнюється викладачем	
Висновок: заповнюється викладачем	

Підпис магістранта.....

Підпис викладача.....

Підпис керівника практики.....

Орієнтовна тематика магістерських робіт кафедри дизайну

1. Проектний напрям магістерських досліджень кафедри

1.1. Проектний навчально-методичний напрям магістерських досліджень кафедри

1. Особливості проектування навчальних посібників з фахових дисциплін для студентів-дизайнерів.
2. Принципи проектування навчальних посібників із живопису для студентів-дизайнерів.
3. Методи проектування навчального підручника з історії мистецтва для студентів-дизайнерів.
4. Принципи проектування навчального посібника з рисунка для студентів-дизайнерів.
5. Методи та технології проектування навчальних посібників з проектної графіки для студентів-дизайнерів.
6. Принципи проектування навчальних посібників з основ композиції для студентів-дизайнерів.
7. Принципи проектування навчальних посібників з кольорознавства для студентів-дизайнерів.
8. Методика проектування навчальних посібників з нарисної геометрії для студентів-дизайнерів.
9. Принципи проектування навчальних посібників з технологій поліграфії та упакувань для студентів-дизайнерів.
10. Принципи проектування навчальних посібників з основ формоутворення для студентів-дизайнерів.
11. Технологія проектування навчальних посібників зі шрифту для студентів-дизайнерів.
12. Принципи проектування навчальних посібників з проектування фірмового стилю для студентів-дизайнерів.
13. Принципи й особливості проектування навчальних посібників з проектування для студентів-дизайнерів.
14. Принципи проектування навчальних посібників з пластичної анатомії для студентів-дизайнерів.
15. Принципи проектування хрестоматійних видань з мистецтва.
16. Теоретичні й методичні засади проектування навчального підручника з використання комп'ютерних технологій у дизайні для студентів-дизайнерів.

17. Методика проектування навчальних посібників з техніки графіки для студентів-дизайнерів.
18. Принципи проектування навчального підручника з дизайну та рекламних технологій для студентів-дизайнерів.
19. Принципи проектування навчальних посібників з фотографії й фотографії для студентів-дизайнерів.
20. Принципи проектування навчальних посібників з естетики для студентів-дизайнерів.
21. Особливості проектування навчального підручника з історії графічного дизайну для студентів-дизайнерів.
22. Методика проектування навчальних посібників зі скульптури для студентів-дизайнерів.
23. Принципи розробки пізнавальних плакатів з історії мистецтва.
24. Принципи проектування навчальних посібників з теорії орнаментики й семантики для студентів-дизайнерів.
25. Принципи й технологія проектування навчальних посібників з проектування упакувань для студентів-дизайнерів.
26. Особливості проектування навчальних посібників з дизайну плаката для студентів-дизайнерів.
27. Принципи й технології проектування навчального підручника з дизайну інтер'єру для студентів-дизайнерів.
28. Принципи проектування навчальних посібників з архітектурних стилів для студентів-дизайнерів.

1.2. Художньо-проектний напрям магістерських досліджень

1. Особливості проектування графічної продукції для клубів бойових мистецтв.
2. Принципи проектування рекламно-графічного комплексу для музичного шоу-бізнесу.
3. Принципи проектування зовнішньої реклами для сучасного міського середовища.
4. Особливості й принципи проектування розвивальної книги для молодших школярів.
5. Особливості художнього проектування книги для дітей дошкільного віку.
6. Взаємодія фотографії та графіки в проектуванні поліграфічної реклами.
7. Особливості проектування рекламно-графічних комплексів для туристичної галузі.
8. Принципи проектування плаката на основі фотографічного зображення.

9. Принципи проектування сучасного глянцевого журналу з актуальних питань моди.
10. Принципи проектування сучасного глянцевого журналу в галузі архітектури й будівництва.
11. Особливості проектування періодичних видань з мистецтва татуювання.
12. Особливості проектування графічної продукції для клубів бойових мистецтв.
13. Специфіка створення дизайну сучасної Української абетки з пізнавально-функціональними якістьми.
14. Використання графічного дизайну в мерчандайзингу.
15. Особливості проектування книжкових видань з історії мистецтва.
16. Особливості створення коміксів для дітей дошкільного віку.
17. Використання художніх образів у проектуванні в проектування рекламно-графічних комплексів.
18. Особливості й принципи проектування розвивальної книги для дошкільників.
19. Особливості художнього проектування книги з пізнавальними якістьми для дітей дошкільного віку.
20. Особливості проектування рекламних комплексів для міжнародного туризму.
21. Принципи проектування сучасного глянцевого журналу для молоді.
22. Плакат як феномен сучасної поп-культури.
23. Рекламні технології в діяльності сучасного дизайнера.
24. Взаємодія графічного дизайну й дизайну середовища в проектуванні сучасної реклами.

2. Теоретико-методичний напрям магістерських досліджень

1. Методологічні проблеми проектування книжкових видань.
2. Методи організації та здійснення проектно-творчої діяльності в галузі графічного дизайну.
3. Взаємодія проектно-творчої діяльності в галузі дизайну зі сферами культури та побуту.
4. Методологічні проблеми шрифтових форм у дизайні.
5. Знакові системи в сучасному графічному дизайні.
6. Взаємодія проектно-творчої діяльності в галузі дизайну зі сферами виробництва та економіки.
7. Взаємодія проектно-творчої та науково-дослідницької діяльності в галузі сучасного графічного дизайну.

8. Вплив сучасних комп'ютерних технологій на проектування об'єктів графічного дизайну.
9. Особливості розробки дизайн-програм у сучасному графічному дизайні.
10. Особливості проектування рекламної продукції у сфері освіти.
11. Закономірності й принципи проектування сучасної пізнавальної книги.
12. Принципи графічного моделювання й представлення інформації в Інтернеті.
13. Вплив сучасних технологій на проектування об'єктів графічного дизайну.
14. Проектування графічної продукції на засадах сучасних методологічних підходів.
15. Методи формоутворення в дизайні.
16. Дизайн у формуванні рекламних стратегій.
17. Методи утворення композиції в дизайні.
18. Основні завдання проектування й класифікація видів та форм візуальних комунікацій.
19. Графічний дизайн у системі медіа-культури.
20. Вплив візуальної рекламної інформації на поведінку споживача.

3. Історико-теоретичний, мистецтвознавчий напрям магістерських досліджень

1. Розвиток дизайнерської освіти в США.
2. Дизайн як сучасна проектна культура.
3. Наукові засади проектування об'єктів графічного дизайну.
4. Порівняльний аналіз системи дизайнерської освіти Росії та України.
5. Розвиток дизайну в Україні в радянські часи.
6. Розвиток дизайну в Україні в пострадянські часи.
7. Особливості сучасного стану розвитку дизайну.
8. Стильова взаємодія в сучасному графічному дизайні.
9. Особливості побудови композиційних форм об'єктів графічного дизайну.
10. Питання ергономіки в сучасному дизайні.
11. Взаємодія мистецтв у сучасному графічному дизайні.
12. Розвиток теоретичної думки у сфері графічного дизайну.
13. Закономірності проектування фірмового стилю закладів освіти.
14. Використання художніх образів зображального мистецтва в проектуванні рекламної продукції.

15. Інформаційні знаки та знакові системи в навчальній та практичній діяльності.
16. Особливості проектування об'єктів графічного дизайну з урахуванням художніх принципів модернізму.
17. Проектування рекламної продукції на засадах системного підходу.
18. Засоби візуалізації інформації в графічному дизайні.
19. Геометричні основи формоутворення зображень товарних знаків.
20. Типографіка та її роль у сучасному дизайні.
21. Історико-теоретичні питання розвитку поліграфії.
22. Порівняльний аналіз графічної реклами у сфері послуг та виробництва.

ВИМОГИ ДО ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ: ДОПОВІДЬ НА ЗАХИСТІ

На захисті магістерської роботи магістрант повинен стисло й концентровано показати результати своєї роботи – її дослідницької та проектної частини.

На захисті передбачено таке:

1. Доповідь магістранта.
2. Рецензія.
3. Слово науковому керівнику.
4. Питання та зауваження членів ДЕК і присутніх.
5. Заключне слово магістранта.

Захист відбувається 15–20 хвилин.

Доповідь (російською або українською мовами) магістранта продовжується до 10–12 хвилин.

Виступ починається коротким привітанням: „Шановний голово, шановні члени державної комісії. Тема магістерської роботи –”. (Уважаемый председатель, уважаемые члены государственной комиссии. Тема).

Головна мета захисту – показати досягнення результатів дослідження згідно з визначеною темою.

Отже, якщо вашою темою є «Особливості проектування...», то необхідно звернути увагу саме на особливості проектування, точно назвати, у чому вони полягають. Якщо, наприклад, темою є „Принципи проектування...” або інше, то необхідно також чітко визначити означені принципи, перерахувати їх, пояснити кожен.

Треба чітко уявляти зв'язок між змістом ВСТУПУ і ЗАГАЛЬНИМИ ВИСНОВКАМИ, орієнтуватися в структурі своєї теоретичної частини.

Наведемо орієнтовний план виступу магістранта на захисті.

1. Отже, доповідь починається з визначення актуальності цієї проблеми: наприклад, „Сьогодні ... розвиток графічного дизайну Читач потребує, але не розробленим залишається” – треба визначити суперечності, які виникли в суспільстві, у галузі, що вивчається. Також, можна зауважити, що існує брак навчально-методичного забезпечення у сфері дизайнерської освіти й ваша праця є необхідною для забезпечення навчального процесу.

2. Далі треба назвати об’єкт, предмет, мету й завдання (стисло), які Ви ставили.

3. Далі необхідно зосередити увагу на новизні й практичній значущості (що саме розроблено і які методичні вказівки, де можна використовувати результати дослідження).

4. Треба сказати про структуру роботи (Коротко сказати відповідно до змісту, що описується в кожному розділі, які були етапи дослідження тощо).

5. Показати графічну частину, проілюструвати на її прикладах результати роботи.

6. Оголосити висновки: „Отже, у ході дослідження було доведено, що ПРИНЦИПАМИ чи ОСОБЛИВОСТЯМИ Є ...”. Треба перерахувати основні положення роботи, основні результати дослідження – що було встановлено, доведено, спроектовано. Показати розробки, методичні вказівки тощо.

7. У кінці доповіді треба сказати, що «дослідження не вичерпує цю проблему, й у перспективі можна визначити такі напрями дослідження, як ...» і перерахувати їх.

8. Наприкінці доповіді необхідно подякувати за увагу.

Магістрант повинен відповісти на запитання.

Далі слово надається науковому керівнику та рецензенту.

Після завершення захисту магістранту надається останнє, заключне слово, де необхідно висловити подяку кафедрі, викладачам, особисто науковому керівнику, особисто голові й членам ДЕК за можливість провести дослідження й за можливість виступити на захисті.

Навчально-методичне видання

ПОНОМАРЬОВА Олена Миколаївна

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 8.020210 „ДИЗАЙН”**

За редакцією автора
Комп’ютерний макет – Пономарьова О. М.
Коректор – Ніколаєнко І. О.

Здано до склад. 14.05.2010 р. Підп. до друку 16.06.2010 р.
Формат 60x84 1/16. Папір офсет. Гарнітура Times New Roman.
Друк ризографічний. Ум. друк. арк. 3,78. Наклад 300 прим. Зам. № 147.

Видавець і виготовлювач
Видавництво Державного закладу
„Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”
вул. Оборонна, 2, м. Луганськ, 91011. Тел./факс: (0642) 58-03-20
e-mail: alma-mater@list.ru
Свідоцтво суб’єкта видавничої справи ДК № 3459 від 09.04.2009 р.